

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

házhoz hordva:	Vidéken postai szállítás:
Évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
6 " . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
3 " . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
1 " . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

As „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr	Bélyegűj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4	Nviltár sora . . . 15

Szerkesztőség:

As arad-ecsanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadjunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Szerb államcsiny.

Arad, április 14.

Allomásoktól méltán félni lehetett, a ka-
Szerbiában bekövetkezett;
fordulattal, de egészben nem
Csudálatos, egységes orga-
a forrasztották a nemzetközi vi-
Európa népcsaláit és államait;
nylag jelentéktelen tagjának vál-
a hozza az egész kontinenst, s
atlan bonyodalmakkal fenyegeti a
oly biztos alapon nyugodott vi-
okja még, midőn a forradalom
egében nem egyéb az, a mi
ört — természetét és irá-
biztos tudomással nem
sem mérlegeljük az ese-
derezét; annyi bizonyos,
ebbről épen az osztrák és
Aradról rchiát érintik, mely a lán-
rszággal az összes hatal-
züül egyedül bir közvet-
al. Az eseményekről a késő
n kapott sürgönyeink már is
az érzékeny érték- és pénzpi-
os árhanyatlással reagált a rend-
mények hírére.m ok nélkül. Mert nincs kizárva
lehetősége, hogy az államcsiny
ország részéről készített akná-
sikerült felrobbanása; s tekintve
fontos hatalmi érdekeket, melyek
archiánkat a szomszéd államocskák-
füzik, nincs kizárva annak a lehető-
ége, hogy a szerb forradalom további
fejlődése komoly bonyodalmakat rejt ma-
gában.

Azonban, mint említők, ma még idő-
előtti, csak hozzávetőleg is, következteté-
seket fűzni az eseményekhez. Valószínű,
hogy a szerbek maguk intézik el a saját
bajukat, és állami s társadalmi viszonyaik-
nak konzekvenciáit első sorban önma-
guk fogják levonni. A legrosszabb eset-
ben is a keletkezhető bonyodalmakkal
szemben nem állunk egyedül és szilárd
nemzetközi pozíciónk mellett nyugodtan
nézhetünk az események további fejlő-
dése elé.

A nagyfontosságú eseményeknek alábbi
sürgönyeinkben adjuk lehetőleg hű képét.

Budapest, április 14. (Saját tud. táv.)

Sándor, Szerbia királya, proklamációt
bocsátott a néphez, melyben magát nagy-
korúnak nyilvánítja s tudatja, hogy
a regensséget, Riszticset és társait
elbocsátván, az uralkodást sze-
n élyesen átvette.

**A regenseket és a minisztereket el-
gták.**

Az utcákon katonaság czir-
a, mely a palotát őrzi. Belgrád
osára ágyuk szegezvék.

Budapest, április 14. (Saját tud. táv.)

Allamcsinyt Milán ex- király művének

tartják, ki állítólag Belgrádban tar-
tókodik.

Budapest, április 14. (Saját tud. táv.)
Mindenütt a radikálisok véreng-
zésétől tartanak. Az egész or-
szágban konzignálva van a katonaság.

Belgrád, április 14. (Saj. tud. távirata.)
A hivatalos lap mai száma közli a király
proklamációját a néphez. Az összes visz-
szaléptt regensek és miniszterek szigorú
katonai őrizet alatt állanak.

Mára várják Milán megérkezé-
sét, a ki a király oldala mellett fog ma-
radni, hogy őt e nehéz pillanatokban tá-
mogassa.

**Milán már hosszabb idő óta készíti
elő ezt az államcsinyt, rábirva arra kis-
koru fiát is. A radikálisoknak
kormányra hívása valószínű-
leg nagy vérontást fog előidézni az
országban, minthogy a radikálisok
most bosszút fognak állani a liberálisokon.**

A katonaság készenlétben áll. A ki-
rályi palotát testőrség és tüzérség őrzi.

Budapest, április 14. (Saj. tud. táv.)

Sándor király proklamációja követ-
kezőleg hangzik: „Szerbek! Valahányszor
a szerb nép-élet érdekei megkövetelték,
őseim, az Obrenovicsok, mindenkor a szerb
állameszme szolgálatába állottak. Őseim
tradiczióiban felnevelve, hiven a nemzet
szelleméhez és mindenekelőtt a szerb ál-
lameszmének óhajtvá szolgálni, ma köte-
lességem, hogy őseim példáját kövessem.
Jelenleg a népeletnek nyugodtan kellene
fejlődnie azon alkotmány védelme alatt,
melyet felséges atyám egyetértésben az
összes pártokkal és magával a néppel az
országnak adott. Sajnos, az alkotmány
legutóbbi időben annyira veszélyeztetve
volt és hű szerbjeim állampolgári jogai
annyira kérdésesekké váltak, a népképviselet
alkotmányyszerű állása annyira leala-
csonyított, hogy nem szabad késnem
véget vetni e szerencsétlen állapotnak.
Szerbek! Mától fogva én veszem kezembe
a királyi hatalmat, mátol fogva az alkot-
mány teljes hatályba lép és megnyeri tel-
jes értékét. Bizva az Obrenovicsok sze-
rencse csillagában, támaszkodva az alkot-
mányra és törvényekre fogom kormányozni
országomat. Felhivlak mindnyájatokat,
hogy nekem hiven és odaadóan
szolgáljatok. Drága népem! Istenhez ese-
dezve, hogy minden lépésemet oltalmazza,
azzal a kiáltással végzem: Éljen a nép!
Aláírva: Sándor.

Belgrád, április 14. (Saj. tud. táv.)

Az új kabinet következőleg alakult meg:
Elnök: Dokics, pénzügy: Vukics,
közmunka: Stankovics, hadügy:
Tranassovits, közgazdaság: Zlo-
sevics, belügy: Zlosaoljevics, kul-
tuszt: Nikolits, külügy: Nikolits.

Bécs, április 14. (Saját tud. távirata.)

Az új külügyér már utasította Szerbia
külföldi képviselőit, hogy a királyi hata-

lomnak a nagykorúvá nyilvánított király
által való átvételét, valamint az új kabi-
net alakítását tudassák az illető kormá-
nyokkal. A bécsi szerb követ már eleget
is tett megbízatásának.

Belgrád, április 14. (Saj. tud. távirata.)
A regenség tagjai, valamint a volt mi-
niszterek házaikban fogva tartatnak, a
csendőrség lefegyverezve, kötelességeit a
katonaság végzi. A belgrádi városi kapi-
tányt, ki a második regens öcscse, szin-
tén latartóztatták, a városban teljes rend
uralkodik, nagy az öröm, a város fello-
bogózva, a radikálisok ujonganak, Sán-
dort dicsőítik. A templomokban hála isten-
tiszteleteket tartanak. A skupstinát fel-
osztatják s új választásokat rendelnek el.
Belgrádban általában azt hiszik, hogy az
államcsiny ideája Miláné, kit Dokics Pá-
risban nemrég meglátogatott; valószínű,
hogy akkor beszéltek meg a részlete-
ket. Lehet, hogy elhatározásukat a skup-
stinai botrányok siettettek.

Bécs, április 14. (Saj. tud. távirata.)

Szimics szerb követ biztosította Kálhokyt,
hogy Szerbiának a monarchiánkhöz való
jó viszonyában semmi változás nem állott
be. A hivatalos körök azonban tartózkodók,
tekintettel arra, hogy a győzelmes
radikálisok fölötté nagy oroszbarátok;
azt is hiesztelik, hogy Sándorkirály nem-
sokára egy orosz nagyhercegnővel je-
gyet vált.

Budapest, április 14. (Saj. tud. táv.)

A fővárosban érthető izgalmat keltett a
szerb államcsiny hire, a börzén nagy ár-
hanyatlás állott be, az értékpapírok roha-
mosan kinálatnak. Az eseményeket poli-
tikai köreink tartózkodva itélik meg, ál-
tában azt tartják, hogy jobb volna Szer-
biának kalandok helyett komoly, békés mun-
kával foglalkoznia.

Belgrád, április 14. (Saját tud. táv.)

Ma délelőtt ezrekre menő sokaság járta
be az ünnepies díszű várost, és a konak-
nál lelkesülten éltette a királyt, a dynasz-
tiát. Sándor az erkélyről köszöné meg az
ovációt, hangsúlyozva a nap szabadság-
becsét és hogy oltalmazni akarja Szerbiát.
Erős hangú beszédét viharos lelkesed-
dással fogadta a nép, mely azután az
új miniszteriumok előtt tüntetett lelkesen.
Risztics házána! eget verő lárma és gu-
nyos üvöltözésben tört ki a tömeg, ugy,
hogy a katonaság csak nehezen tartotta
tent a rendet. Garasanint zajosan él-
jeneztek, a ki az ovációra felelve éltette
a királyt, az alkotmányt és nemzetet. Avaku-
movits házána! füttyöltek. Legzajosabbak vol-
tak Mihály metropolitánál, a hol macskaze-
néztek. A király délben ágyudörgés között
kocsizott ki a székesegyházig hadsegéd-
vel, Dekics miniszterelnökkel és a had-
ügyminiszterrel, mindenütt lelkes tüntetés
fogadta; a boltok be voltak zárva.

Belgrád, április 14. (Saját tud. táv.)

Délelőtt tizenegy órakor a regenseket

zárt kocsikban a konakból hazavitték. Sápadtak voltak s most házukban foglyokként őrzik őket, valamint a volt minisztereket. A hivatalos lapban a skupstina feloszlata dekretáltatott s az új választások május 27-ére rendeltettek el. Az új skupstina megalakítása június 13-án lesz.

Berlin, április 14. (Saját tud. táv.) A belgrádi hírekre a börzén erős árhanatás állott be.

*

Budapest, április 14. (Saját tud. táv.) A képviselőházban a koradélelőtti órákban izgalmas csoportosulásokot keltett az a szenzációs hír, amelyet a belgrádi táviratok alapján korpoltáltak. E hír nem kevesebbről, mint szerb államcsinnyről ujságol. E szerint ma reggelre virradólag Sándor király, a kiskoru uralkodó, a gyökörusította magát, elcsapta a regenseket, el a jelenlegi kormányt, miniszterelnökévé Dokicsot, a saját nevelőjét nevezte ki.

Egyszóval: teljes a felfordulás Szerbiában s még szenzációsabb az, hogy várható még szenzációsabb felfordulás is.

A házban Nikolics Fedor br., aki szerb s így érdekelt a dologban, ujságolta elsőnek a hirt. Elmondta Wekerlenek is.

— Te, báró, ti április 1-ét csináltok! — kételkedett Wekerle.

Nikolics meghökkent. Való, hogy április 1-e van ma a szerbeknél.

— Még sem lehet. Egészen megbízhatók az értesülesem, — erősködött Nikolics, lebirkózva a pillanatnyi kételyt.

Később megjöttek a megerősítő táviratok. Tehát semmi kétség: Szerbia ismét válságban van.

Belföld.

Az egyházpolitika mellett.

Szatmár város közgyűlése 53 szavattal 7 ellenében kimondotta, hogy a kormány egyházpolitikai reform-terveit pártolja. A határozatot meg fogják küldeni Ugron Gábornak, a város képviselőjének is, mit zajos helyesléssel mondtak ki.

Szerb egyházi ügyek.

Brankovits György szerb patriárka tegnapi déln a zimonyi gyorsvonattal Bogdanovics Lukian udvari protodiakonus által kísérve a fővárosba érkezett és a budai gör. kel. püspöki lakba szállt. A patriárka még a hét folyamában a miniszterelnökkel és a vallás és közoktatási miniszterrel szerb egyházi ügyekről fog értekezni és azután a jövő hét kezdetén Bécsbe megy, hogy ő felségének legújabbán ért legfelsőbb kitüntetését megköszönje. Brankovits patriárka tegnap este meglátogatta Nikolits Fedor bárót, a kongresszusi királyi biztost.

A honvédelmi vita tanulsága.

Budapest, április 14.

Kossuth most már leteheti »palatinusi« méltóságából a jámbor Helfy Ignácot: a szélsőbal törzse s elszakadó töredéke sem képviseli többé a maga teljességében a turini önszáműzött felforgató politikáját. Van ugyan a széleken egy árnyalat gróf Károlyi Gábor politikai fajtájából, de e néhány ember oly megbomlottan anarchista, hogy velük maga Kossuth röstelli magát azonosítani.

Most lett vége a honvédelmi miniszterium költségvetése tárgyalásának. A szélsőbal — az önálló magyar hadsereg felállítása iránti program pont hallgató ferntartásával — Tóth Ernő s Horváth

Adám urak határozati javaslatában szoroson csak a honvédségre vonatkozólag a Ludovika akadémiában tiszta magyar nyelvű tiszti oktatásra s humanus katonai büntető törvénykönyvet követelt, követelte a főparancsnoki nemzeti színű jelző zászlót s egy a régi időből származó katonai büntetések embertelen formáinak megszüntetését. A 48-as párt részéről pedig Ugron Gábor javaslata a honvédségnek — hadseregi jellege kitüntetésül — tüzérséggel s műszaki csapatokkal való ellátását követelte. A szélsőbal két pártja tehát reform-követeléseivel a honvédségre fektette a súlyt, s a közös hadsereget ez alkalommal már érintetlenül hagyta.

Kossuth tehát méltán kesereghet hivei erélyének e meglötytedésén — mint ő bizonyonnyal nevezni fogja — s méltán foszthatja meg Helfy Ignácot az ő palatinusságától.

De annál inkább vigasztalódhatik szive, mert egyuttal új hivekre is talált. Kedve telhetik valóban az Apponyi-pártban. Ez, mióta a »nemzeti« nevet vette föl, egymás után szedi el a szélsőbal azon jelszavait, melyek Kossuth vigasztalhatlan forradalmi politikájára emlékeztetnek. Most a honvédelmi vita alatt is ilyet követelt. Ugyanis nem kevesebbet, mint a közös hadsereg megbomlasztását eredményezné Apponyi azon minimalisnak nevezett követelésének teljesítése, hogy a közös hadsereg magyar ezredeinek tiszti oktatása magyar nyelven eszközöltessék majd egy felállítandó magyar katonai akadémiában.

Az Apponyi-pártnak nagyon jól kell tudnia, hogy ez a követelés addig, míg a közös hadsereg egységes, nem teljesíthető. Addig a vezényletnek egy nyelvűnek kell lennie s ez a hagyomány s legnagyobb elterjedtsége miatt czél szerűen csak a német lehet. A magyar tiszti oktatás mostani bevitele — theoretice bármily jogosult volna is a magyar állami jog szempontjából — a nemzetiségek jogosulatlan nyelvi ambícióit is fölkeltené, evvel bevinné a hadseregbe a politizálást, a bomlasztásnak, a hadsereg ereje atomizálásának a legveszedelmesebb anyagát. Hazugul avval argumentálnak ugyan, hogy a német tiszti oktatás a magyar fiuk nemzeti érzületét veszélyezteteli, de ennek ellene mond az 1848—49-iki ragyogó példa, midőn szabadságharcunk dicső seregeit német katonaiskolában nevelkedett hős vezéreink legnagyobb része német komandóval vezette diadalra. S aztán itt vannak küszöbünkön azok a külügyi bonyodalmak, melyek pár év alatt bizonyosan fegyveres megoldásokat provokálnak a hatalmak közt. Sem a dinasztianak, sem a magyar nemzetnek nem volna üdvös, most, a küszöbön levő hadi döntések befejezése előtt, megbolygatni szervezetét, egységét a mostani közös hadseregnek, melynek szervezeti bevezettség, fölszereltsége, fegyelme e döntéseknél bizonyos sikerrel kecsegtetnek. Ha volna előttünk a békének nagyobb számú biztosított éve, akkor a hadsereg megosztására törő igyekezet nem volna oly kockázatos, de a mai viszonyok közt annak előmozdítása nemzetre, dinasztiaira nézve egyformán halálos veszedelem.

Ne hagyja tehát a magyar közvélemény bármely tetszetős és sovínista jelszavakkal magát megvesztegettetni. Nem a dinasztianak a magyar nemzet iránti bi-

zalmatlansága — mint ahogyan az Apponyista ujságok nyilvános hirtelése szól — de a küszöbön leselkedő veszélyek bölcs megfontolása áll őrt a hadsereg jelen szervezetének fenntartása mellett. A honvédség tüzérséggel fölszerelését is csak pénzügyi akadályok hátráltatják, Fejérváry teljes felhatalmazottsággal kijelenté, hogy annak elvi akadálya nincs. Ne hagyja a nemzet félrevezettetni magát. E kérdések folytonos feszegetésének Kossuth-izü éle által a dinastia érintve látja a maga hatalmi érdekeit is, és így nem csoda, ha a király elkedvetlenedett s bizonyos felhő lebeg a trón s a nemzet között, mikor szövetségesei s a külföld e feszegetéseket sok valószínűségi látszattal a magyar nemzeti hűség s a monarchia ereje megfogyatkozásának tekintheti. Hisz még a honvédség erősítésére irányuló törekvéseket sem átálják a nemzeti párton oly színbe öltöztetni, mintha a nemzetnek mint valamely közjogi tényező elleni daczseregre volna a honvédségre szüksége, melylyel a parlament rendelkezessék.

Vigyázzon Apponyi s tábora! Ők az 1793-ki francia forradalom girondi-pártjának szerepét játszik, amely párt gyöngegségével engedte megdőlni a trónt, vérpadra jutni a királyt, megerősödni a vérben dözölő anarchiát, s ettől megrettenve szintén sereget alkotott a parlament védelmére. S e sereg volt az, mely Danton s Robespierre intésére egymásután szolgáltatta ki vérpadra a kárhozatosan gyönge girondi-párt tagjait. Apponyiek erősítik az 1867-ki alaphoz való hűségüket, de tényeikkel a Kossuth-politikát mozdítanak elő, ha azok megvalósulhatnának. Méltán kárhoztathatók tehát, mert a király s nemzet közti viszony bensőségét kockáztatják.

A képviselőház ülése.

— Az »Aradi Közlöny« eredeti tudósítása. —

— április 14.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Schóber Ernő, Hentaller Lajos, Josipovich Géza.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Csáky Albin, Josipovich Imre.

Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy Szalay Imre hat heti szabadságot kér. — Megadták.

Bemutatja a kérvényeket. — Kiadták a bizottságoknak.

Fáy Gyula előadó bemutatja a ház április havi költségvetését és múlt havi számadását, valamint a tegnapi ülés jegyzőkönyvét.

Hétfőn tárgyalják a költségvetést.

Miklós Ödön előadó bemutatja a közgazdasági bizottság jelentését a műbor gyártásáról, a Szerbiával és Romániával kötött szerződésekre vonatkozólag.

Annak idején napirendre tűzik.

Fest Lajos VIII. bíráló-bizottsági elnök jelenti, hogy a bizottság Láczy Leo mandátumát igazolta.

Az igazolt képviselők sorába iktatták.

Következik

a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalása.

Sima Ferencz elismeri Wekerle érdemeit, melyek kétségtelenek, mert a pénzügyi egyensúlyt megteremtette, azonban a költségvetést még sem szavazhatja meg, mert az nélkülöz sok olyant, amit pedig az ország elvár. Többször szólott az adóztatási rendszer-

ről, mely nagyon rászorul az alapos reformra, mert jelenlegi szervezetében türethetetlen. Legujabb hibája a javaslatnak az ilrealitás s ez a főök, hogy azt el nem fogadja. Az adó-reformra vonatkozólag javaslatot terjeszt a ház elé.

Münnich Aurél oly ügyre hívja föl a ház figyelmét, mely az országot általában érdekli. Ez a bányatörvény reformja. Magyarországon ez a törvény nem egyöntetű, mert Erdélyben és Horváthországban még mindig az osztrák bányatörvény van érvényben, míg a szoroson vett Magyarországra külön intézkedések állanak fön. A jelenlegi állapot nagyon megszorítja a bányászatot s a vállalkozási kedvet csökkenti. Ezen segíteni kell, még pedig lehetőleg egyöntetű és megfelelő intézkedésekkel. A kinek valaha bányászati ügyekkel dolga volt, azt tudja, hogy milyen mértetetlen nehézségekkel kell megküzdeni ezen a téren a megfelelő bányatörvény hiánya folytán. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a törvényjavaslatot erre nézve mentől hamarabb benyujtsák. A költségvetést különben elfogadja. (Helyeslés jobbfelől.)

Helpy Ignác Simával szemben a költségvetés realitását bizonyítja, mert kétségtelen, hogy a bevételek a legszigorubb tárgyilagossággal vannak előirányozva. Ez épen érdeme Wekerlének és ez elvitázhatalan. Meg kell barátkozni a magyar népekkel azzal a gondlattal, hogy a magyar állam érdekében eszközlik, mert nem is olyan régen ezt az adózást nem a magyar állam javára szedték s valóságos erény számba ment, ha valaki azért nem fizetett vagy a jövedelmét eltitkolta. Nagyon helytelen dolog, hogy az adókievető bizottság alá van vetve a pénzügyigazgatóság. Angliában az adókievető bizottság tagjait a polgárok választják. Tud rá esetet, hogy a bizottság kivét oly nagy adót egyesekre, a melyről eleve tudja, hogy az illető ezt meg nem bírja. A sok bajon csakis az adók gyökeres reformja által lehet gyökeresen segíteni. Az adóreform helyes keresztviteléhez feltétlenül szükséges a kataszteri földmérés befejezése. Addig, míg az adóknak legfőbb alapja rendezve nincs, az adó reformjára komolyan gondolni sem lehet. Rá kell térni a progresszív adórendszerre, a nélkül, hogy ez ma rázkódattal járna. Nyilatkozatot kér a miniszterelnöktől a valutára vonatkozólag. Kérdi, hogy az aranybeszerzés be van-e fejezve s meg van-e az összeg, hogy a papírpénzek beváltásának. Minő szerep fog jutni az ezüstnek? Mikorára reményli a miniszter, hogy kimondhatja a kötelező számítás. Mikor szándékozik a miniszterelnök föl venni az állam jegyeknek reánk vonatkozó részét. Ohajtja, hogy az osztrák-magyar bank köteleztessék a bankjegyek rá eső részének beváltására. A pénzügyeket nem félti a miniszterelnöktől, a ki engedni kénytelen bizonyos felsőbb politikának. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Rosenberg Gyula a valutarendezésről szól. Kellemetlen tapasztalat, hogy a reláció ma már túlhaladja a váltó ártolyamat. Szerencsére, ennek a pénzpiaczi alakulásnak az okai. Oly alakulások, a melyek egészségtelenek. A váltó árfolyamok kedvezőtlen alakulása összefüggésben van a pénzpiaczi alakulásával. Felhoznak erre vonatkozólag más okokat is. Felhozzák a rossz termést, meg azt, hogy kolera volt s az a gabona-kivitel csökkentette, mondják, hogy a külföldi tőke visszavonása is befolyással volt. Nem tagadja, hogy e tényezők is befolyással voltak. Az értékpiacon ily módon átalakulását a budapesti és a bécsi tőzsdén uralkodó pénz-bőségnek tulajdonítja. De ez a pénz-bőség nem természetesen alapokon nyugszik, hanem spekulációkra fordították, a miért is a papírok kamatozó ereje csökken. A pénz bősége és a pénzolcsósága nem szoktak, kedvezőtlen hatással lenni. Használ az ipar, a kereskedelemnek. De a mostani váltó árfolyami állapotok kedvezőtlenek. Hozzá kell nyulni a regulátorhoz, a melynek neve discontó csavar. Nem is annyira intézkedésekre, mit inkább intő szóra van szükség. Nagy baj az, hogy a tőzsdé-ügynökök a tőzsdétől távol állókat belevonták tőzsdéi üzletkebe. A játék az egész országban annyira elterjedt, hogy gazdasági krízist idéztek elő. Meg van győződve, hogy a pénzügyminiszter helyéről elhangzó intő szó meg fogja tenni hatását. Ha felszólalásával csak annyit is elérhet, hogy nem veszett kárba felszólalása. (Zajos helyeslés jobbról.)

Bujanovics Sándor az adótétel megállapításánál követett szabálytalanságokra szól. Fölhozza, hogy az adózó mennyi zaklatásnak van kitéve. A pénzügyi adminisztrációnak reformját sürgette mindig és sürgeti ma is. Retekál a pénzügyminiszter mult évi budget-beszédjére. A gazdasági szeszgyártás szülő szert a válság előtt áll.

Budapest, április 14. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Ülés végén Nagy Sándor a költségvetés mellett, Molnár János pedig ellene beszélt.

„ARADI KOZLONY“

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre	24 korona = 12 frt — kr
Fél évre	12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre	6 korona = 3 frt — kr.
Egy óra	2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre	28 korona — fillér = 14 frt — kr.
Fél évre	14 korona — fillér = 7 frt — kr.
Negyed évre	7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy óra	2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr, vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KOZLONY“ kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság“) küldendők, ugyszinte ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványssomokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság.“

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 762.0 mm., délután 2 órakor 764.2 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 2.5, délután 2 órakor C° + 8.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 7, délután 2 órakor N. 7. Felhőzet: reggel derült, délután felborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Pécskai levél.

— Saját tudósítónktól. —

Pécska, április 14.

O-Pécska szerencsétleneinek szomorú husvétja még mindig élénk részvételt foglalkoztatja a kedélyeket. A rögtöni segélyezést a helybeli takarékpénztár kezdte meg s ifj. I s s e k u t z István vezérigazgató és B r a u n Samu igazgatósági tag minden szegény égett részére pénzt osztott ki. S k a i n k a Lajos gőzmalom-tulajdonos fejenként 5 kiló lisztet és 20 krt és sok ruhát, a S c h l e i s z n e r - B r a u n czég 200 kiló lisztet, az E l i á s - S c h r e i b e r czég 225 kiló lisztet,

M.-Pécska község	200 frt,
Metianu püspök	200 frt,
Dr Gaál Jenő	200 frt,
Templomi gyűjtés	100 frt,
Tamasdán Vászsa	50 frt,
Viktória társaság	50 frt,
Tamasdán Péter	20 frt,
Constantinovics G.-né	20 frt,
Tamasdán István	10 frt,
Tamasdán Livius	10 frt,
Tech Albert gyáros	10 frt,
Braun Samu	2 frt,
Stern Jakab	1 frt,
Steiner Mór	1 frt,
Neuman Alfréd és társa	1—1 frt,

s egy magát megnevezni nem akaró 18 frtot osztott szét, a romok között jártában.

Azóta folyik az adakozás s részletes kimutatást a befolyt összegről lehetetlen adni, mert az sok gyűjtő között oszlik meg.

A segélyezés egyik módja a táncmulatság. K á l l a y Gyula szolgabíró ur úgy is mint kasszínói alelnök, s mint jó szívű emberbarát felhívást bocsátott közzé egy táncmulatság rendezésére, melynek tiszta jövedelme a károsultak javára fordítottassék. Szép a jóakarát mindenesetre, hanem talán célszerűbb lett volna nemcsak a felülfizetést juttatni segélyül, hanem a belépti jegyek árát és az ily alkalmakkor felszámításba hozatni szokott kiadásokat.

A segélyezésre igen nemesen cselekedett B a r b u r a jegyző is, ki gyönyörűen fogalmazott kérvényben ecsetelve a csapást s kimutatva a 66,180 frtnyi kárt, a magas kincstár részéről épület-fára alkalmas és becsár szerint fölvert fák átengedését

kérelmezi, bizonyos részletfizetések teljesítése mellett, hogy a magas kincstár volt jobbágyai kérését teljesíteni fogja, kétséget nem szenved s így remélhető, hogy szerencsétleneink hajlékaikat felépíteni s családjaik számára menhelyet biztosítani képesekké válnak.

A tűzveszély közepett nem birtunk meggyőződést szerezni a sokféle híresztelésről. Most már biztos tudomásom van róla, hogy M i a t o v i t s Miksa pénzügyőr egy három éves gyermeket csakugyan kihozott az égő házból s az erre vonatkozó és a felterjesztéshez szükséges iratok az illető kezei között is vannak s habár tetéért ő elismerést nem kíván, de állását tekintve, az elismerés javára válik s mint ilyet, ohajtunk is neki.

O-Pécska képviselő-testülete közgyűléséről már tegnap táviratban hoztunk tudósítást. A közgyűlés legérdekesebb részét az á r t é z i k u t furatása képezte, s ennek helyéül a város-háza melletti nyiltabb tér jelöltetett meg, honnét a fölöleges víz az alig 200 méternyi távolban álló töltésen át a holt Marosba vezethető. Eme nagyon helyes tett diszére válik a testületnek s a megvalósulást, hiszszük, M.-Pécska is követni fogja, hogy nagyon rossz ivóvizünk pótolassék s a közegészségügyön segítve legyen.

M.-Pécska előjárósága buzgólkodik, a fő-utca szépitését tűzve ki czélul. Az egész utcát a szükséghez mértén feltöltette, a házak előtti fahányokat nemcsak pótolatta, de az ezen irányba eső házak tulajdonosait felhívta a befásítás eszközölsére. A Szt.-János-tér szintén elegyengettetett, fásítottat s végül az egész tér körül vétetett aldeszkázattal.

Az építésben haladunk. A Szent János-téren P o v á z s a y Soma főjegyző díszes háza emelkedik felebb-felebb a kőművesek keze alatt. Jövő héten a sok éven át magára várakoztatott felső-iskola építését kezdik meg. A régi épület árveresen eladatott. Hétfőn az abban elhelyezett iskolákban a zárvizsgák megtartatnak s az építés, illetve a lebontás kezdetét veszi.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható

— Április 15. —

Változó felhőzet. — Keleten csapadék. — Hűvös. — Éjjeli fagy.

H I R E K.

Április 15. Szombat. Róm. kath. naptár: Neszte. — Protestáns naptár: Neszte. — Izraelita naptár: Smin. — Görög-keleti naptár (április 3.): Nicetas. — A nap két 5 óra 13 perczkor, nyugszik 6 óra 48 perczkor.

Szabadságharczi ereklvék orsz. muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva mindennap délelőtt 9—12 és délután 2—4 óráig.

Külceny-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Április 15. Az aradi közjegyzői kamara ülése.

Április 15. Az aradi waggon- és gépgyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Április 16. Román zsinat Aradon.

Április 16. Materna Amália hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Április 16. Az aradi első takarékpénztár rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Április 23. Az aradi önkéntes tűzoltókar közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

Április 27. Arad megye köztörvényhatósági bizottságának évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Április 30. Városi képviselő-választás a III-ik kerületben (Kapa-utcai iskola.)

— Az ó pécskai tűzkárosultak javára az alispáni hivatalhoz újabbán: ifj. S t e r n t h a l Adolf gyulavarsándi birtokostól 20 frt s az Aradi K ö z l ö n y gyűjtése címén 16 frt 30 kr, összesen 36 frt 30 kr folyt be. Ezekkel az eddigi gyűjtés 641 frt 30 kr.

— A hivatalos lapból. A király V ö r ö s László osztálytanácsost miniszteri tanácsossá, M i h a l o v i t s Antal, H a j n a l Antal és C z e k e l i u s Aurél osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott műszaki tanácsosokat, valamint C s ö k e Ferencz miniszteri titkárt, valóságos osztálytanácsosokká nevezi ki: B a r v i t s Albin osztálytanácsosnak pedig a miniszteri tanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta.

Mint a fennebbi közlésből látható, S z a b ó Jenő miniszteri tanácsosnak a hitelbank igazgatójává történt megválasztása folytán a keresk.

ügyi miniszteriumban megüresült miniszteri tanácsosi állásra a király Vörös László miniszter osztálytanácsost nevezte ki. Ezzel az állással a miniszterium III. vasuti szakosztályának főnöki nagy és felelősségterhes állása van összekötve, melyet egyébként Vörös már mintegy fél éve lát el. Farádi Vörös László született Dombegyháza pusztán Csanádvármegyében, 1849. június 8-án. Középiskoláit Aradon, jogi tanulmányait pedig Nagy-Váradon végezte. A közmunka és közlekedési miniszteriumba 1871-ben segédfogalmazóvá nevezett ki, 1873-ban fogalmazóvá, 1879-ben titkár, 1889. évben pedig osztálytanácsossá lépett elő. A közlekedési tanfolyamoknak megteremtője és szervezője ő volt. 1878-ban mint főmunkatárs lépett a „Központi vasuti és közlekedési közlöny” szerkesztőségébe. 1879-ben a lapot átvette és a „Vasuti és közlekedési közlönyt” alapította. Mint főmunkatárs 9 évig állott a lap szellemi és anyagi ügyeinek élén és György Endrének 1887-ben történt visszalépése folytán a lapnak formailag is tulajdonosa és felelős szerkesztője lett. Az általa alapított Vasuti évkönyvet éveken át szerkesztette 1887-ig, midőn is a „Vasuti és k. közlöny” szerkesztésével is felhagyott, mely évkönyvnek hiányát különösen a szakkörökben érzik.

— **Háborus hírek.** Mint minden tavaszon, úgy az idén is megjelentek már a honvédelmi miniszter rendeletei, melyekkel mozgósítás esetére tájékoztatást akar nyerni. Az egyikben az alispánt hívja fel a megyebeli gabonavásárok, malmok és péküzletek bejelentésére. A másikban a vasuti állomásfőnököknek az új javított mozgósítási menetrendet küldötte meg. Végül a harmadikban a községi jegyzőket utasította, hogy jelentsék be, hány katonát tudnak községükben mozgósítás esetén elszállásolni s jelentsék be a legközelebbi táviróállomást, hogy az esetleges beszállásolás táviratilag is közölhető legyen.

— **A jegyzők társháza.** Az „Aradvidéki tanító-egylet” és „Aradmegyei jegyzők-egyesülete” választmányaiából kiküldött vegyes bizottság tegnap d. e. 11 órakor, a Templom-utcai elemi b) fiúiskola igazgatói helyiségében tartott ülést a Társház a szervezésének javaslatát letárgyalván, azon egyértelmű javaslatban állapodott meg, hogy az e tárgyban szükséges mozgalmat a két egyesület közgyűlése indítsa meg, s ha f. é. július 15-ig 30 növendék jelentkezik, a tanító-egylet a Társház-at a jövő iskolai évre nyissa meg. A belépő növendékek teljes ellátásért — három óra terjedő kötelezettség mellett — havonként 15 frtot fizetnének. Szegény tanítók és jegyzők jól tanuló gyermekei közül az alapszám 10 százalék-ig ingyen nyernék ellátást. A felügyeletet az AVTE. központjából alakítandó bizottság és a választandó gondnok-tanító eszközli. A bizottság a gör. kel. szerb hitközségnek Kelemen-tér 6-ik sz. emeleti házáat ajánlja kibérlésre, melyben 30—40 gyermek elfér. Ez örvendetes mozgalmat előre is ajánljuk lapunk vidéki olvasóinak figyelmébe.

— **Ezüst pénzek bevonása.** A pénzügyminiszter körrendeletileg közölte a hatóságokkal, hogy a 2 frtos és 25 kros ezüst érmék a magánforgalomban május 31-éig, az állampénztáraknál pedig július 31-éig fogadhatók el, azontul pedig bevonatnak.

— **Román zsinat.** A görög keleti románok évi zsinatja holnap lesz megtartva. Az előértekezlet az ügyvel részletesebben nem foglalkozott, s így annak pontjaira nézve határozott sorrendet megállapítani nem bírt. Lesz ünnepélyes istentisztelet, melyen Metián János görög keleti román püspök fog pontifikálni fényes segédlettel. Az iskolák a zsinat idején zárva lesznek. A megnyitó beszéd elhangzása után az ünnepélyességek veszik kezdetüket. A voltaképeni tárgyalásokba csak kedden bocsátkoznak bele, mikor is az egyházi, iskolai és gazdasági tanács teszi meg évi jelentését.

— **A közjegyzői kamara ülése.** Az aradi közjegyzői kamara ma délelőtt tartja meg évi rendes közgyűlését Bonts Döme kir. tanácsos, kamarai elnök vezetése mellett.

— **Segédjegyzők kongresszusa.** A községi jegyzőkre vonatkozó új törvényjavaslat előkészítése alkalmából a váci alsó járás se-

gédjegyzői a következő felhívást intézik kártársaikhoz:

„Magyarország összes segédjegyzőihez! A magas kormány a jegyzői kvalifikáció fokozása tárgyában törvényjavaslatot fog legközelebb benyújtani az országsháza felé. Ezen jövőnköt oly közelről érintő javaslat a váci alsó járás segédjegyzői közt már megbeszélés tárgyát képezte, s az ez alkalomra összehívott értekezlet jegyzőkönyve egész terjedelemben közé lesz téve a „Községi Közlönyben”. E szerint egy Budapesten tartandó országos kongresszus czéloztatik, s erre nézve a határidő 1893. év május hó 3-ik napjának délelőtti 9 órájára tűzött ki. Felhívjuk e helyütt is kártársaink figyelmét az említett közleményre, s egyben kérjük, hogy a fentemlített napon Budapesten, a Fehér ló szállóban (Kerepesi-ut) minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek. A váci alsó járási segédjegyzők.”

— **Makó Jókainak.** Makó városa legközelebbi közgyűlésén — mint onnan nekünk írják, — Jókai Mórt diszpolgárnak fogják megválasztani.

— **Körjegyzőválasztás.** Pleskuczán a f. hó 12-én Pári Gábor járási főszolgabíró elnökle alatt tartott körjegyző-választáson — mint levelezőnk írja — Skonda László, eddigi pleskuczai helyettes körjegyzőt nagy szótöbbséggel rendes jegyzővé választották meg.

— **Szélvihar.** Közeledik Falb napja: április 16, melyet a tudós német idő-professzor az egész esztendő legkritikusabb napjának jeltölt meg. Ugy látszik, ismét beválik a jóslat, mert már tegnap olyan czudar időnk volt, hogy tökéletesen elment a kedvünk élvezni a fakadó tavasz zöld szépségeit. A kinek nem volt okvetlenül elvágandó dolga, otthon maradt, szépen befűtötte a kályhát s kezét összedörzsölve sajnálkozott azok felett, kik ily kutya időben is az utcán ténferegnek. Hatalmas szél süvöltött keresztül a városra s a száraz időben megülepedett port marékszámra szórta a járókelők arczába. Por és szél, szél és por, ez volt a tegnap szignaturája s ha Falb jóslata beüt, holnap még czifrabb időjárást várhatunk.

— **Italmérési engedélyek.** A fölmerült panaszok orvoslására a pénzügyminiszter — mint már tegnap táviratban jeleztük — rendelet adott ki, melyben különös súlyt fektet arra, hogy a pénzügyigazgatóságok az italmérési engedélyek kiszolgáltatását és megvonását tárgyazó ügyeket ne csak formailag kifogástalanul intézzék el, hanem lelkiismeretes utánjárással alapos tájékoztatást szerezvén maguknak az ügy állásáról, minden igyekezetüket oda fordítsák, hogy minél megbízhatóbb elemek nyerjenek italmérési engedélyeket, főleg pedig olyanok, akikről megnyugvással feltehető, hogy a népet zsarolni nem fogják s egészséges italokat fognak kiszolgáltatni. Emellett, ha a helyi viszonyok megengedik, kimérési engedély lehetőleg olyanoknak adandó, kik az italmérés mellett vendéglő vagy étkező üzlettel is foglalkoznak. Semmiképen sem engedhető meg, hogy ezek mellőzésével olyanok nyerjenek engedélyt, akik eddig italméréssel vendéglői üzlettel nem foglalkoztak, vagy hogy tisztességes vendéglővel bírók mellőzésével olyanok nyerjenek italmérési engedélyt, akik egyedül italméréssel, főleg pedig pálinkamérréssel foglalkoznak. Végre szigorúan megköveteli a miniszter, hogy nem magyar állampolgároknak italmérési engedély csak akkor adassék, ha azt a körülmények okvetlenül szükségessé teszik, amennyiben magyar állampolgárok italmérési üzletet gyakorolni nem hajlandók.

— **Nagy menetgyakorlat** volt tegnap a zárdorlaci gyepen. A gyakorlaton a háziezred, egy szakasz huszár és egy üteg tűzész vett részt teljes tábori felszereléssel és élmezési kocsikkal. A minden részletében jól sikerült menetgyakorlatot Kallivoda lovag, tábornok vezette.

— **A vámjegykészlet átvizsgálása.** Tegnap délután ejtette meg a városi vámjegykészlet

átvizsgálását Párecz István elnökle alatt Varjassy Lajos, Bund Henrik, Kohn S. N. és Blaskovits Antal tagokból álló bizottság. A készlet rendben van. A város márcziusban 5110 frt 39 krt vett be kövezetvám és helypénz czimén, míg tavaly márcziusban csak 3973 frt 22 kr folyt be.

— **A közgyűlés jegyzőkönyve.** Institoris Kálmán városi főjegyző irodájában ma délután itelesítik a szerdai közgyűlés jegyzőkönyvét Posgay Lajos dr, Prodánovits Döme, Bauer Gyula, Klein Ignác és Müller Gyula törvényhatósági bizottsági tagok.

— **Katonazene.** Ma este a cs. és kir. 33-ik gyalogezred teljes zenekara Hulka Odön karnagy személyes vezetése alatt a „Fehér Kereszt” nagytermében hangversenyt tart, mely után — ha a közönségnek kedve kerekedik — tánc is lesz.

— **Egy örült öngyilkossága.** Tegnap délelőtt Bogoczán János gáji lakos, a ki 15 év óta meg-megújuló elmezavarban szenved, Névtelen-utca 14. számú lakásán egy két krajczáros budlibicskával felvágta nyakán az ütőereket. A nagy vérvesztés folytán elgyöngült öngyilkosjelöltet Horváth János dr gáji orvos és Madarász Antal alkapitány még élve szállították be a közkórházba. Bogoczán 45 éves, nős és négy gyermek atyja volt. Mikor tettének oka felől kihallgatták, felkiáltott: — Isten akaratával tettem, hogy gyermekeimen segítsek.

— **Tűz egy lövés miatt.** Galán — írja levelezőnk — a napokban Csobán Mikolae háza leégett. A tűz állítólag abból származott, hogy a gazda fia a gör. kel. husvét örömeire pisztolyal durrogatni kezdett s a fojtást a szél a nádfedelű épületbe csapta, hol az tüzet fogott s a házat földig lepörkölte. A kár mintegy 170—180 frt, az épület nem volt biztosítva.

— **A legújabb divat.** Sarah Bernhardtnek öt esztendei sikere a Tosca-ban divatba hozta az 1830-iki empire-stilt — az idén. E stíl főbb sajtosságai a bő derék hanyagul leeső vállakkal, széles, de állig érő nyakkal s a vállak közt, hátul lehulló széles ránczczal. A legújabb derék apró bokrokkal van kirakva, a nélkül, hogy ezuttal a cipónél kiszélesülne. Divatos a széles, a ruha színének megfelelő vállóvval ellátott derék is, de csak elől simul végig az öv, hátul szalagba omlik, mely csokorra van kötve. Akad azonban nem egy divatos öltözék, mely ép ellenkezőleg, elől van csokorra kötött szalaggal ellátva. A csipkedisz is divatos, főkép a fehér és creme-szín, a vállakon alkalmazva. Az alsósoknyák is kiszélesültek, a fourreau-tól a ballon felé hajlik a divat. Mint mondani szokták, olyan a mostani divat, mint egy félig kinyitott napernyő, megfordítva. Hasonlít a krinolinhoz, melynek divatba kerülésével ijesztenek a jó izlésűeket, szerencsére egyelőre csak a hasonlóságnál maradnak. A mi a ruhák színeit illeti, divatosak a rikitó színek a la Loie Fuller. Loie Fuller a „Folie Bergése” excentrikus táncosnője, a ki vetített színes fényben lebeg esténként a színekre és kecses mozdulatokra éhes párisiak előtt. Most a Loie Fuller színek divatoznak. Még a kalapok is, ha ugyan az apró, csipkediszeket kalapnak nevezhetjük. Legtöbbsnyire a pillangó forma divik, tollal és virággal díszítve. Gyakori azonban a toque (barett) is, aranybarnás szalmacsipkéből, tetszés szerinti színes összeállításban.

— **Vasvillával argumentált.** Borosbeszen — mint levelezőnk írja — Dila János és Mikle Mikuláj nagyban vitatkoztak a korcsma előtt. Mikle megharagította Dilát, mire ez vasvillával akart nézeteinek nagyobb nyomtatékot kölcsönözni s ezenközben véresre verte Mikle Mikuláj fejét. Dilát a csendőrség letartóztatta.

— **Egy éves öngyilkosjelölt.** Ezt úgy kell értelmezni, hogy Rostár Márton zsigmondházi lakos gyógyíthatlan betegségben szenved, már egy éve foglalkozik az öngyilkosság eszméjével, mit a napokban végre is hajtott. Éles borotvával elmetszette a gégáját, mit azonban ideje korán észrevettek, s elállították a vérzést. Most az aradmegyei közkórházban

ápolják, s bizonynyal meg is fogják gyógyítani. Már jobban van.

— **Wollner testvérek** lovardáját naponkint nagy közönség látogatja a Boczkó-utcában. A lovartársulatnál számos igen ügyes ember van, a kiknek ügyes mutatványait a közönség tetszéssel kíséri. A jóra való magyar társulatot ajánljuk a közönség támogatásába.

— **Adomány.** Az aradi polgári takarékpénztár 10 forintot adományozott a városi szegényház ápolójai között leendő kiosztásra. A kiosztás tegnap délután volt.

— **Elcsipett gézengúz.** Az aradi rendőrség tegnap Högye Sándor notorius tolvajt, a kit a törvényszék háromrendbeli lopásért országsszerte köröztetett, elcsipette és átkísérte a vizsgálóbírósághoz.

— **Pályázatok.** Postamesteri állás Kossuton Pozsonymegyében 12 nap a. — Postamesteri állás Kőpcsenyben, Mosonyvármegyében 3 h. a. — Postamesteri állás Vajda-Recsén 3 h. a. — Postamesteri állás Tökés-Ujfaluban 12 nap a. — A beregszászi kir. törvényszéknél telekkönyvi átalakító díjnoki állás 2 hét a.

— **Apró hírek.** Szolnokon nagy riadalmat okozott egy mentelepi katonának koleragyanus tünetek közt bekövetkezett halála. A katonát felboncolták és kitűnt, hogy nem kolerában halt meg. — Zomborban Osztrigonác György földmivese hó 10-én a lakásán felakasztotta magát. Tettének okát nem tudják. — Szentesen Vass János 15 éves szabóinas a büntetéstől való félelem miatt véget vetett az életének.

H y m e n.

Roth Loránd, Aradról Temesvár-Major-külvárosba elköltözött fiatal gyógyszerész a napokban váltott jegyet Scherer M. újszent-annai földbirtokos bájos és kedves leányával, Emma kisasszonnyal.

Perl Béla szegszárdi kereskedő eljegyezte Grünwald Vilmos aradi kereskedelmi utazó kedves és bájos leányát, Mariska kisasszonyt.

Karpf Béla f. hó 18-án d. e. fél 12 órakor esküszik örök hűséget az aradi izr. templomban öz. Schwarcz Lipótné szép leányának, Mariska kisasszonynak.

Gyászrovat.

Özv. Jamnitszky Antalné elhunytáról mély részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Alólirottak bánattal telt szívvel tudatják a forrón szeretett felejtethetlen jó édesanya, anyós, nagyné, nagyné és rokonnak, öz. Jamnitszky Antalné szül. Probst Borbálának, rövid szenvedés után április hó 14-én reggeli 8 órakor, életének 68-ik évében történt elhunytát. A drága halott földi maradványai f. hó 15-én, d. u. 4 órakor fogják (Pernyá, Választó-utca 8. a (számu házból) a helybeli róm. kath. szertartás szerint a felső temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő gyászmise f. hó 17-én, d. e. 9 órakor fog a t. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Béke és áldás lengjen hamvai felett! Arad, 1893. április 14. Jamnitszky Károly, Jamnitszky Jozefa férj. Mayer Antalné, Jamnitszky Győző, Jamnitszky Róza férj. Tokay Arpádné, gyermekei. Tokay Arpád, Mayer Antal, vök. Jamnitszky Károlyné szül. Kracker Anna, menyé. Mayer Béla, Tokay Arpádka, Tokay Rozika, Tokay Lacczika, unokák. Probst Ferencz, öz. Richter Ernőné szül. Probst Ida, Vogel Józsefné szül. Probst Regina, testvérek. Dr. Keresztes Gyula és neje szül. Probst Józsa, Probst Mihály és neje, Jamnitszky János, Jamnitszky Lujza, testvér unokák. Probst Ferencz szül. Vertán Anna, sógoróné.

Egyletek, Társulatok.

Két előadás.

— Az orvos-paedagógiai szakosztályból. —

Az aradi vidéki tanítóegylet orvos-paedagógiai szakosztálya tegnap d. u. 5 órakor, a kereskedelmi akadémia dísztermében igen érdekes és látogatott ülést tartott melyről a következőket közöljük:

Elnök Roboz József, jegyző Vlacsil Károly. Jelen voltak: az iskolaszék képviselőiben Bing Ede, Boros Vida, továbbá Kömvesné Kopp Mariska, Robozné Skultéti Irma, Zeiler Gizella, Mihálylovits Hermin, Gyurkovits Marianna, Tabakovits Mariska, Kinczel Emi-

lia, Drescher Gizella, Rigó Mariska, Boros Janka, Hauser Henriette, Steiner Jenni, Szabó József képezdei igazgató, Szöllőssy István, Bray Lajos, Mádai Mátyás, Pozsgay Lajos dr. Fülöp Endre, Cziráky Márton, Tóth István, Wéber József, Maurer András, Somogyi Gyula, dr. Issekutz László stb.

Elnök üdvözli a szép számban megjelent közönséget, ismerteti az orvos paedagógiai szakosztálynak a nevelésoktatás téren nyilvánuló fontos misszióját s az ülés megnyitása után felkéri dr. Bácskay Bélát előadása megtartására. Előadó az emberi csontképződésről tartott szabad értekezést. A tudományos színvonalon marad szakelőadás hangsúlyozta, hogy a csontképződés már az embrióban kezdődik s körülbelül a 18—20. évben fejeződik be.

Párhuzamosan van a koponya, medence és a többi csont között, kimutatván azon okokat, a melyek a fejlődést gyorsíthatják és akadályozhatják. Véleménye szerint azonban a csontrendszer képződése folytonos és egyenletes s így nincs megállapítható időszak, mely szempontul szolgálhatna az iskolába való felvétel idejére hanem igenis az egyéni fejlődést meg lehet állapítani s a felvétel a szellemi érettség által határozottassék meg. Tehát orvosi véleménynek kellene megelőzni a felvételt s a vizsgálatnak ki kellene terjeszkednie a gyermek életveszélyes állapotaira, sőt a szülők életére is. Dedukciója az, hogy a csontképződés alapján nem határozható meg az iskolaköteles kort s így az egyéni fejlődésében is.

A végiglebilincselő előadást a hallgató közönség megéljenezte.

Ezután Csik János vázolta az indokokat és intencziót, mely őt a gyermek iskolaköteles korának felemelése kérdésénél vezette. Utal a természeti törvényekre, melyek ha valamely körülmény miatt megzavarodnak, a természetbeli tárgy fejlődésében is megakadályoztatik.

Ily akadályt vélt abban, hogy a gyermek a III. osztályban megszorított tantárgyak által szelleme- és érzelmében meg van terhelve. Ő különben a szakvélemény előtt meghajol.

Mádai Mátyás élettapasztalataival illusztrálja az iskolaoktatás és a családi nevelés körében mutakozó jelenségeket. Szerinte helyes az, hogy a csontképződés processusával ne hozassék kapcsolatba az iskolai kor, de meggyőződése szerint tekintettel kell lenni a társadalomnak a gyermeki kor különféle fázisaira s így ő helyesli a 6 éves kort.

Ezután még dr. Bácskay előadó élt zárszó jogával.

A szakosztály az előadó indokainak értelmében mondja ki a határozatot.

Sorrendben Roboz József tartott rövid értekezést a nyári időszak alatt tartó oktatás idejének helyes beosztásáról. Javasolja, hogy 1. az összes közs. iskolákban azon esetben, a midőn a hőmérő d. e. 10 órakor árnyékban +2300 C mutat, délután előadás ne, délelőtt pedig 11 óránál tovább ne tartassék, s a mulasztás június végéig pótolassék.

A javaslatához hozzászóltak: Bing Ede, Boros Vida, dr. Bácskay Béla, Csik János, Bray Lajos, kiknek véleménye bár némileg eltérő volt, abban összponosult mégis, hogy a javaslat elfogadását nem véleményezték.

A tárgysor ki lévén merítve, elnök az ülést berekeszti.

— **Az aradi waggon- és gépgyár** részvénytársaság ma tartja meg évi rendes közgyűlést, melyen igen fontos és érdekes ügyek kerülnek tárgyalás alá. Az ülés d. e. 9 órakor veszi kezdetét s a gyártelep igazgatósági termében folyik le.

— **Az aradi orvos-gyógyszerészi egylet** ma, szombaton d. u. 6 órakor a városháza kistermében rendes közgyűlést tart, melyre az egylet tagjai ez uton is meghivatnak.

— **Meghívó.** Az „Aradi vidéki Tanítóegylet” ig. választmánya ma d. u. fél 5 órakor a polgári fuiskola rajztermében rendes havi ülést tart. Tárgyak: a XXIV. közgyűlés rendezése; jelentés az „Orsz. Biz.” nagygyűléséről; jelentés a Társház trgyban; a Csákféle számológépről; biz. jelentés. Folyó ügyek (munkaprogramm orvos-paedagógiai szakosztály közlöny) stb. A gyű-

lésre a t. v. tagokat, valamint az érdeklődőket t. meghívja Mádai Mátyás elnök.

— **Az aradi kereskedő ifjak** közművelődési köre ma este (saját helyiségben Pölz kávéház I. emelet) az első társas összejövetelét tartja, melyre a tisztelt tag urak ezuton meghivatnak.

— **Az aradi izraelita kiházasító-egylet** vasárnap, 1893. évi április hó 16-án, d. e. 10 órakor az aradi izraelita hitközség gyülestermében Rendes évi közgyűlést tart. Napirend: a) Az egylet elnökségének jelentése az 1892. évről. b) A számvizsgáló bizottság jelentése. c) A tagok esetleges indítványai. d) Új választások. e) A választmány indítványa.

Színház, irodalom és művészet.

— **A nemzeti színház** Aradon. Lapunk pár hét előtti hírére vonatkozólag a „P. H.” a következőket írja: A nemzeti színház tagjainak egyrésze, szövetkezve a tehetségesebb szini-tanodai növendékekkel, a nyáron a vidékre rándul és egyes városokban előadásokat rendez, a mi igen helyes dolog, mert így a vidéki közönség ama részének, amely nem igen jár föl a fővárosba, alkalma nyílik művészi előadásokban gyönyörködni. Hogy a tervezett vidéki előadásokban a nemzeti színház művészei és művésznői közül kik vesznek részt, még nem tudjuk, annyi azonban máris kétségtelen, hogy a legelőkelőbb tagok egy része ott lesz a társaságban. Ez ügyben különben tegnap folytattak megbeszélést Vizváry Gyula lakásán. Az eddigi tervezettség szerint egy-egy városban 3—4 előadást rendeznek s a műsorba eddig már több új és mulattató darab van fölvéve, köztük a Pezsgő és a Dolovai nábob lánya. Az első előadásokat Aradon tartják június elsején.

— **Materna Amália** asszony kamarai művésznő a tegnap esti gyorsvonattal Aradra érkezett. Az ünnepelt művésznő Ausztria, Stájerország, Krajna és Karinthia előkelő városainak hangversenyzett s mindenütt diadalt aratott. Számos aradi tisztelőjének óhajára a műsorban fel nem vett számmal toldja meg művész-produkciót. Az általa teremtett **Kundry-szerep** (Wagner-Parsifal) egy nagy jelenetét fogja bemutatni, mire előre is felhívjuk a nagy közönség figyelmét. Ezuttal figyelmeztetjük mindazokat, kik jegyet ifj. Klein Mórnál előjegyeztettek, hogy az ilyen előjegyzett helyek ma délig okvetetlen kiválthatók, mivel ellenkező esetben, tekintettel a valóban nagy érdeklődésre, az elárusító cég másként rendelkezik.

— **Műkedvelő előadás.** Az aradi román iparosok vasárnap, e hó 16-án a Vass-szálloda termében jótékonycélú műkedvelő előadást rendeznek tánczczal egybekötve. A tiszta jövedelem az aradi szegény iparos tanoncok javára fordítatik. Szinre kerül a Kisselői bucsu, énekes népszimű. Irta Vulkán József tanító.

Személyek: Urzutez Joán, földmives Mihaleszku Demeter. Rebeka, második felesége Stoján Flóra. Parezskia, leányuk Kuzman Róza. Traila, nevelő fiuk Román Demeter. Achim, barátja Mina Pál. Efta Marcu, földmives Rognean Ferencz. Kusalina, neje Bogsa Mariska. Koszta Harsia, kőrő Olariu Justint. Gruja, caizmadia Bojtor György. Slaimo, kalmár Hajduk Miklós. Lika, plajás Szuszán Sándor. Chiva Craiciu, karnagy. * * * Egy bíró Martin Croten. Egy pék Josef Miklós. Egy mézeskalácsos Szuresku János. Egy legény Ursuleszku Káda. II-ik legény Krézt Vazul. Egy kórista Markovits Miklós. Egy férfi Martinovits György. II-ik férfi Szuszán Konstantin. Egy asszony Ursuleszku Julianna. Leányok: Popovits Róza, Michaleszku Agata, Kováts Róza. Opreatan Emilia, Muntján Mariska, Román Krisztina.

— **Ritka ünnep** ül ez évben a Képes családlapok, hazánk e legelterjedtebb és legközkedveltebb szépirodalmi hetilapja. Ez évben lesz ugyanis 15-ik évfordulója annak, hogy a képes családi lapok-at legelső kiadótulajdonosa megalapította. Alig van a hírlapirodalomban hasonló esetre példa. E hosszú idő alatt, bár a lap még régi alakját megtartotta, megerősödött, szilárd alapra emelkedett a képes családi lapok, úgy, hogy ma már mint legnépszerűbb és a legjobban elterjedt lap majd minden művelt magyar család asztalán megtaláljuk. Legmelegebben ajánljuk a lapot olvasóink figyelmébe és pártfogásába.

Táviratok.

Kohl Medárd állapota.

Budapest, ápril 14. (Saj. tud. távirata.) Kohl Medárd állapotában áll a javulás mutatkozik. Ma már egész vidáman társalgott orvosával.

Franknoi tiltakozása.

Budapest, április 14. (Saját tud. táv.) Franknoi nagyváradi kanonok Rómából tiltakozik beszterczébányai püspökké történt kineveztetésének híresztelése ellen.

Áprilisi idő.

Budapest, április 14. (Saját tud. táv.) Budapesten dermesztő hideg, Lócsén és Szabadkán forráság van, Belgrádban pedig esik a hó.

Tüzevész az országban.

Veszprém, április 14. (Saját tud. táv.) Ma ugyanazon órában, mint tegnap, újra kitört a tüzevész még erősebben. A szél iszonyuan dühöngs nem csoda, ha a kétségbeesés általános.

Kassa, április 14. (Saját tud. távirata.) Nagy-Szalán czég. A kassai tüzoltók külön vonaton vonultak ki. A tűz Forgách grófnál ütött ki. Félő, hogy a szélviharban az egész község leég.

Pécs, április 14. (Saj. tud. távirata.) Zomba községteljesen leégett. Éjfélig ötven ház az összes mellék épületekkel együtt leégett. A mentés lehetetlen.

Öngyilkos örnagy.

Győr, április 14. (Saját tud. távirata.) Holdházy apát nagybátyja, Schóber örnagy öngyilkosságot követett el.

Ahlwardt okmányai és a Reistrath.

Berlin, április 14. (Saj. tud. táv.) Ahlwardt elő akarta terjeszteni bizonyító okmányait, de a Reistrath kinevette és nem engedte.

Nagy sztrájk.

Brüsszel, április 14. (Saj. tud. táv.) A zavargások tolyton erősödnek. A sztrájkoló száma mintegy százezer. A tömeg a vezetőket nem engedi elfogni. A vidéki szociálisták pedig rabolnak és pusztítanak.

Közgazdaság.

Aradi gabnaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól —

Arad, április 14.

(S. ss.) Az irányzat lanyha. Több helyről esőt jeleztek, a mi némi árcsökkenést okozott. Malmaink nem vásároltak. Csekély behozatal mellett buzaárak változatlanul maradtak, míg a tengeri ára a vevő irányában 5 krral csökkent.

Más gabonaneműekben behozatal nem volt. Behozatott: buza 600 mm. 7 frttól 7 frt 10 krig. tengeri 300 mm. 3 forint 95 krtól 4 frt 05 krig.

— Meghívó. Az aradi kereskedelmi és iparkamara folyó évi április hó 20-án, azaz esütörtökön d. u. 5 órakor teljes ülést tart, melyre a t. kamarai tag urak ezennel meghívotnak. Aradon, 1893. ápril hó 14. A kamarai elnökség.

— Rovarkárok Aradmegyében. Az Alföld több vidékéről, nevezetesen Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, Arad, Bács-Bodrog, Biharvár-

megyéből rovarkárokról panaszkodnak a gazdák. Drótférgek pusztítják a buzavetéseket s rozsokat és hernyók károsítják a repcetzablatkat. A kár főleg Békés- és Arad-vármegyében több vidékén tetemes. Besztercze-Naszódvármegye területén Bilakon a drótférgek oly nagymérvű pusztítást visznek véghez, hogy nagy területekben fel kell szántani a buzavetéseket.

— Vámszerződés az osztrák magyar monarchia és Románia közt. Bécsből távirják: Tegnapelőtt érkeztek ide a román vám-tárgyalások felvételére a magyar kormány megbízottai. Papián román megbízott szintén Bécsben van. A vámszerződése megkötése valószínű és a mint a román vám-tanács, illetőleg ha a román kormány elfogadja az osztrák-magyar monarchia feltételeit, mint a hogyan a monarchia is hajlandónak nyilatkozott a romániai érdekeket előmozdítani, a vám- és kereskedelmi szerződést rövid idő alatt megkötik.

— Allatkivitel. A földmivelésügyi miniszterium közlése, hogy Ausztriából és Magyarországból származó állati nyerstermények származási bizonyítvány nélkül szállíthatók Németországba, a származási bizonyítványok kiállítására nézve eddig fennállott határozmányok pedig érvénytelenekké válnak.

— Budapest kőhányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi április. hó 11 Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 47—48 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 46—47 krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli sulyban) 51—51.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 51—52. krig. Fialat könnyű (pkint 250 klgr. terjedő sulyban) 49—50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 46—47 krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. sulyban) 47—48 krig. — Könnyű (pkint 220 klgr. terjedő sulyban) 47—48 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilogramm felüli sulyban) 49—50 krig. — Közép (pkint 220—260 kilogr. sulyban) 49—50 krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 47—48 krig. Sertéslelés szám: 1893. április hó 11-én volt készlet 143,753 darab. 1893. április 12-én felhajtott: 1984 db. 1893. április 12-én elszállított 1168 db. 1893. április 11-én maradt készletben 144,569 db. — A hízott sertés üzletirányzata: lanyha.

Szeszüzet.

— Április 14. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 50.25, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % belevértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. — Budapest, április 14. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánási	lanyha	7.50—7.90
	tiszavidéki	"	7.65—8.20
	pestvidéki	"	7.80—8.15
	fehérmegyei	"	7.60—8.15
	bácskai	"	7.65—8.20
	észak-magyarországi	"	"
Rozs		szilárd	6.35—6.50
Árpa	takarmány	csend.	4.90—5.20
	égetni való	"	5.35—5.80
	sörtőzdei	"	6.10—7.30
Zab		szilárd	5.80—6.10
Tengeri	bánási	szilárd	4.50—4.60
	másnemű	"	"
Káposzta-repcze		szilárd	—
Köles		szilárd	4.50—4.60
	tavasza	csend.	7.57—7.89
	junius 1894	"	7.63—7.65
	ősze	"	7.62—7.64
Tengeri	május-junius 1894	csend.	4.54—4.56
	szept-október 1893	"	4.79—4.81
Zab	Budapest sz. tavasza	csend.	—
	Budapest sz. ősze	"	5.65—5.67
Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	csend.	12.80—12.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1893. április 14.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	115.60
Magyar papírjárdék 5%	100.—
Magyar vasúti kölcsön	123.—
Magyar keleti vasúti államkötvény I. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény II. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény III. kibocsájtás	120.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—

Temes-bánati földtehermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődezáramaváltási kötvény	—
Magyar nyereségsorsjegy-kölcsön	154.—
Tiszazabályozási és szegedi kölcsön	143.25
Osztrák járadék papírban	98.75
Osztrák járadék ezüstben	88.50
Osztrák járadék aranyban	117.—
1860-iki államsorsjegyek	149.50
Osztrák-magyar bankrészvény	985.—
Magyar hitelbank-részvény	404.50
Osztrák hitelintézet-részvény	342.60

Szerkesztői üzenetek.

— K. M. (H.-M. Várhely). A szép tárczát köszönettel vettük s a jövő hét legközelebbi napjaiban közölni fogjuk. — M. M. (Soborsin). Félretettük a vasárnapi számra. — P. G. (Berzova). A pécskai leégettnek gyűjtött s hozzánk beküldött 16 frt 30 krt a mai napon átszolgáltattuk az alispáni hivatalnak.

Vizjelzés.

1893. évi április hó 14-én reggel 8 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék °	Időjárás	Vizállás cztimétr.
Maros	Branyicska + 4°	széles	+ 72
"	Arad + 3°	széles	+ 42
"	Makó + 4°	széles	+ 72
Tisza	Szeged + 3°	széles	+ 420
3-as Körös	Gyoma	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Szegeden reggeli 4—5 órakor hóvihar. Arad, 1893. április 14.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Idegenek névsora Aradon.

— Április 14. —

Fehér Kereszt szálloda: Stanger Róbert vállalkozó, Temesvár. Leitner A. magánzó, Lugos. Kass János szálloda-tulajdonos, Szeged. Sarkadi Tihamér kanonok, Nagyvárad. Incze Lajos vállalkozó, Nagyvárad. Böhm J. magánzó, Csaba. Schönfeld Zsigmond kereskedő, Budapest. Ügrik József magánzó, Kis-Zombor.

Vass szálloda: Strasser M. birtokos, Valémára. Weis Józsefné magánzó, Vaskó.

Három Király szálloda: Mózes József tanító, Halmagy. Groza Tódor tanító, Szirb. Szirka Filimon tanító, Talács. Fehér Miklós tanító, Pleskuczka. Márku János lelkész, Birkis. Ehrenrich Ignác vendéglős, Petrozsény. Holbauer János pók, Petrozsény.

Arany Kulcs szálloda: Pless N. birtokos, Seprős. Boscajn Miklós tanító, Bogyest.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyilttér.

Gyakornoki állás.

Az első magyar általános biztosító társaság aradi főügynökségénél egy a kereskedelmi akadémiát végzett és szép írással bíró fiatal ember mint gyakoronok rögtön alkalmaztatik. 282 1—2.

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

273 2—10

Az igazgatóság.

* Az ezen rovattal közzétettéért nem vállal felelősséget a szerk.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre :

Allomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics "	11.45 "	8.38 "	9.36 "	5.57 "	6.40 "
Csaba "	1.15 délután	9.25 "	11.05 éjjel	6.57 "	8.19 este 6.
Szolnok "	4.15 "	11.46 "	2.21 "	—	—
Budapest érk.	7.25 "	1.50 d. u.	3.58 reg.	—	—
Bécs d. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Allomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.05 éjjel	—	—
Csaba "	2.13 d. u.	5.57 "	3.58 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.18 "	6.39 este	4.58 "	6.01 "	8.17 "
Arad érkezik	8.45 "	6.57 "	5.24 "	6.35 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Allomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Allomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4.30 du	5.46 r.	—	2.34 du	Bukarest ind.	8.30 r.	4.40 du	—	—
Gyórok "	5.05 "	6.19 "	—	3.34 "	Predeal "	5.16 du	9.12 e.	—	—
Paulis "	5.14 "	6.30 "	—	3.38 "	Brassó "	7.23 e.	4.30 r.	—	—
Radna "	6.22 "	6.48 "	—	3.30 "	Kolozsv. "	11.10 6.	8.30 "	—	—
Soborsin "	6.58 e.	8.07 d.	—	—	Tövis "	3.04 "	1.39 du	—	—
M.-Illye "	8.08 "	9.15 "	—	—	Gyfehérv. "	3.40 "	2.19 "	—	—
Déva "	8.22 "	9.34 "	—	—	Piski "	5.40 "	4.14 "	—	—
Piski "	8.32 "	9.44 "	—	—	Déva "	5.58 "	4.30 "	—	—
Gyfehérv. ér.	11.22 "	11.59 "	—	—	M.-Illye "	6.46 "	5.14 "	—	—
Tövis "	11.38 "	12.55 du	—	—	Soborsin "	8.05 "	6.34 e.	—	—
Kolozsv. "	4.48 "	5.14 "	—	—	Radna "	9.44 de	7.46 "	—	5.35 r.
Brassó "	8.00 r.	10.05 6.	—	—	Paulis "	9.58 "	7.57 "	—	5.30 "
Predeal "	1.11 "	6.29 r.	—	—	Gyórok "	10.11 "	8.08 "	—	6.30 "
Bukarest "	9.15 "	12.10 du	—	—	Arad érk.	10.16 "	8.40 éj.	—	7.30 "

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Allomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Allomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg	4.40 d. u.	Csermő indul	4.40 reg.	2.40 d. u.
Borosjenő "	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő érkezik	5.30 "	3.40 "
Csermő érkezik	10.10 "	8.20 "	Arad "	8. — "	6.45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Allomások	Szem. v.	Vegy. v.	Allomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alcil "	4.18 "	2.19 "
Ótvenes "	5.00 "	6.41 "	Kotsuba "	4.27 "	2.29 "
Zimánd-Ujfalu. "	5.11 "	6.49 "	Borossebes-B. "	4.58 "	2.52 "
Uj-Szt-Anna "	5.46 "	7.25 "	Kornyes-Berz "	4.48 "	3.08 "
Kerek "	5.55 "	7.33 "	Repaszeg "	5.08 "	3.15 "
Világos "	6.10 "	7.49 "	Bokszeg-Beél "	5.20 "	3.28 "
M.-Magyarád "	6.18 "	7.58 "	Tamánd "	5.28 "	3.37 "
ankota "	6.30 "	8.15 "	Borosjenő "	5.45 "	3.57 "
Kurtakér "	6.53 este	8.39 d. e.	Apateleak "	5.56 "	4.10 "
pateleak "	7.06 "	8.54 "	T-Kurtakér "	6.11 "	4.30 "
Borosjenő "	7.18 "	9.07 "	Pankota "	6.37 "	5.01 "
Zimánd "	7.33 "	9.23 "	M.-Magyarád "	6.44 "	5.08 "
Bokszeg-Beél "	7.43 "	9.33 "	Világos "	6.52 "	5.17 "
epaszeg "	7.55 "	9.45 "	Kerek "	7.08 "	5.35 "
Kornyes-Berza "	8.04 "	9.54 "	Uj-Szt-Anna "	7.20 "	5.55 "
Borossebes-B. "	8.17 "	10.12 "	Zimánd "	7.39 "	6.18 "
Kotsuba "	8.35 "	10.30 "	Ótvenes "	7.45 "	6.36 "
Almás-Alcil "	8.46 "	10.43 "	Arad érk.	8.00 "	6.45 este
Gurahoncz érk.	9.03 "	11.00 "	B. lópesu "	1.20 d. u.	5.50 reg

Aradról Nagyváradra és vissza.

Allomások	Személy-vonat	Allomások	Személy-vonat		
Arad indul	5.30 reg	11.18 d.e.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.	4.20 d. u.
Kurtics "	5.57 "	11.45 "	Ósi "	10.19 "	4.31 "
Békés-Csaba "	7.22 "	2.25 d. u.	Less "	10.38 "	4.50 "
Gyula "	7.44 "	2.56 "	Cséffa "	10.54 "	5.06 "
Sarkad "	8.04 "	3.19 "	Szalonta "	11.19 "	5.31 "
Szalonta "	8.40 "	4.03 "	Sarkad "	11.53 "	6.02 "
Cséffa "	8.59 "	4.28 "	Gyula "	12.18 d. u.	6.23 "
Less "	9.17 "	4.50 "	Békés-Csaba "	2.13 "	7.10 este
Ósi "	9.35 "	5.09 "	Kurtics "	3.18 "	8.17 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	5.20 "	Arad érkezik	3.45 "	8.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Allomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teherv. v. sz. sz.	Allomások	Teherv. sz. sz.	Vegy. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.00 d. u.	6.10 re	Bécs á.v.t. ind.	9.00 est.	9.15 d. e.	11.00 6
Szt.-Tamás "	5.24 "	4.26 "	6.37 "	Budapest ávt.	2.35 "	6.30 este	8.25 re
Pécska "	5.41 "	4.45 "	7.03 "	Ezabádka "	2.35 "	—	9.51 d.
Battonya "	6.10 "	5.15 "	7.38 "	Szeged "	6.10 "	3.07 reg.	2.42 d.
Tompa "	6.20 "	5.26 "	7.53 "	Szöreg "	6.25 "	3.26 "	3.00 "
Pereg "	6.29 "	5.36 "	8.05 "	Deszk "	6.39 "	3.40 "	3.12 "
M.-hegyes "	6.43 "	6.00 "	8.43 r.	K.-Zombor "	7.12 "	4.10 "	3.40 "
Cs.-Palota "	7.15 "	6.21 "	9.08 "	Makó "	7.28 "	4.53 "	4.00 "
Nagylak "	7.32 "	6.42 este	9.30 "	Apátfalva "	8.16 "	5.16 "	4.25 "
Apátfalva "	7.54 "	7.04 "	9.57 "	Nagyfalak "	8.44 "	5.40 "	4.51 "
Mrkó "	8.21 "	7.40 "	10.43 "	Cs.-Palota "	9.03 "	5.58 "	5.10 "
K.-Zombor "	8.38 "	8.02 "	11.00 "	M.-hegyes "	9.26 "	6.44 "	5.51 "
Deszk "	9.02 "	8.30 "	11.27 "	Pereg "	—	6.59 "	6.08 "
Szöreg "	9.17 "	8.47 "	11.46 "	Tompa "	—	7.10 "	6.18 "
Szeged érk.	9.30 "	9.00 "	12.00 "	Battonya "	—	7.32 "	6.32 "
Szabadka "	1.20 "	—	6.00 "	Pécska "	—	8.00 "	7.00 "
Budapest ávt.	1.20 "	8.15 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	—	8.16 "	7.17 "
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	2.45/6.15 d.u.	6.35 "	Arad érk.	—	8.40 "	7.40 "

Mezőhegyesről—Kétegyházára és vissza

Allomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Allomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	Budapest indul	9.30 este	8.10 reg.
Kamarásmajor "	8.52 "	6.47 "	Kétegyháza "	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.00 "	6.57 "	Bánkut "	5.02 "	3.21 "
Kovácskő "	9.17 "	7.15 "	M.-Bodzás "	5.18 "	3.40 "
Bánhegyes "	9.40 "	7.38 "	Bánhegyes "	5.37 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.02 "	8.00 "	Kovácskő "	5.58 "	4.25 "
Bánkut "	10.17 "	8.16 "	Nesze "	6.10 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	8.35 "	Kamarásmajor "	6.18 "	4.48 "
Budapest m. á. v. "	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.30 "	5.00 "

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyházára és vissza

Allomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Allomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8. — d. e.	6.10 este	Budapest máv. indul	9.50 este	8.10 reg.
Simánd "	8.31 "	6.39 "	Kétegyháza "	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.06 "	7.12 "	Elek "	4.56 "	3.24 "
Székudvar "	9.22 "	7.26 "	Ottlaka "	5.07 "	3.36 "
Sikló "	9.37 "	7.39 "	Sikló "	5.20 "	3.49 "
Ottlaka "	9.51 "	7.51 "	Székudvar "	5.35 "	4.04 "
Elek "	10.07 "	8.07 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.00 "	4.23 "
Kétegyháza érkezik	10.20 "	8.22 "	Simánd "	6.28 "	4.52 "
Budapest m. á. v. "	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	6.55 "	5.20 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Allomások	Személy-vonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat	Allomások	Személy-vonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat
Arad indul	5.58 e.	6.15 reg.	11.30 d. e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 este
Uj-Arad "	6.09 "	6.43 "	11.54 "	Orczfalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németság "	6.27 "	7.05 "	12.19 d. u.	Vinga "	9.02 "	2.46 "	9.46 "
Vinga "	6.46 "	7.32 "	12.47 "	Németság "	9.17 "	3.03 "	10.07 "
Orczfalva "	6.58 "	7.48 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.33 "	10.39 "
Temesvár ér.	7.39 "	8.42 "	2.04 "	Arad érk.	9.44 "	3.50 "	10.55 "

Vendéglő a „magyar koronához“
(Petőfi-utca 9.)

Ma szombaton, 1893. április hó 15-én
Vendéglő a budapesti első

ORPHEUM-TÁRSASÁGNAK

(Goldberger J. igazgatása alatt.)

Ma és mindennap

Különlegesség! Különlegesség!

kalabriászjatszma

igen mulatságos Igen mulatságos

Schloime mint Patient

bohózat énekkel Calbachtól. Fellépte a híres

ROHMES-TRIONAK

valamint az összes szerződött tagoknak.

adatik elő mint budapesti különlegesség.

Naponkint új és illedelmes gazdag műsor,
melyen családok is részt vehetnek.

Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj 50 kr.

Kitűnő ételek és italokról, valamint pontos
kiszolgálatról a vendéglős gondoskodik.

SCHREYER FERENCZ,

vendéglős.

4004. k. h.

261 3-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 13803. sz. a. kiadott körrendelete alapján ezennel közhírré teszem, hogy maszlagnak csakis a droguisták általi árusítása engedtetik meg s annak eltartása, elárúsítása, valamint kiszolgáltatása körül a mérgekre fennálló szabályok a mérvadók.

Mindazon kereskedők tehát, kik üzletükben jelenleg maszlagot tartanak s annak elárúsításával foglalkoztak, a további árusítástól ezennel eltiltatnak s figyelmeztetnek, hogy ezen tilalom áthágása esetén az 1879. évi XL. t. cz. 108. §-a értelmében fognak büntettetni.

Arad, 1893. évi márczius 31-én.

Sarlot Domokos,

főkapitány.

KWIZDA-féle

Köszvényfolyadék

évek óta a legkitünőbbnek bizonyult szer a
köszvény, csusz es idegbántalmak ellen,

jelesnek bizonyult továbbá a fizamodások, az izmok és idegek feszessége, véraláfutások, zuzódások, a bőr érzéketlensége, továbbá a helyi görcsök (lábikragörce), idegfájdalmak a hosszabb ideig tartó bekötések által származott daganatok ellen; főként pedig nagyobb fáradságok és gyalogolások előtti és utáni erősödésre stb. valamint aggkorban beállott erőtlenedésnél.

Ára 1 üvegnek 1 frt osztr. ért.

Kapható: 3. 8-12

RING LAJOS

„Angyalhoz“ czimzett gyógyszerárán Aradon,
Asztalos Sándor-utca 1 ső szám.

269/1893. gazd. sz.

268 1-3

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi iskoláknál szükséges iskolai butorzatnak és tan-szereknek elkészítése és szállítása iránt folyó év április hó 17-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 296 frt 20 kr.

Bánompénzül leteendő 30 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek ugyszintén a szükség-letről szerkesztett kimutatás, valamint a szükséges rajzok a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1893. évi április hó 4-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,

aljegyző.

257-1893 gazd. sz.

269 1-8

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az országos állatvásártéren felállítandó épületnek kiépítésével kapcsolatos munkáknak elvállalása iránt folyó évi április hó 17-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 659 frt 23 kr.

Bánompénzül leteendő 70 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1893. évi április hó 4-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,

aljegyző.

4406. k. h.

275 1-3

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén egy kutyán a veszettség és az, hogy a városban futkosott, kóborolt, meg lett állapítva, minek folytán a kutyának köve tartása, vagy szájkosárral ellátottan porázon vezetése tárgyában az 1888. évi VII. t. cz. 68. §-a és a törvény végrehajtására kicocsa-tott 40000 | 888. sz. miniszteri rendelet 188. §-a alapján f. évi április hó 6-án 4280. sz. a. kibocsájtott hirdetmény joghatálya április 9-től május hó 19-ig terjedő 40 napra kiterjesztetik.

Erről a lakosságot azzal értesitem, miszerint a fent kitett idő alatt az utcán szájkosár nélkül elfogott kutyák az emberek egészségének megóvása tekintetéből a gyepre kivitetni és ott a hivatkozott §§-ok alapján kiirtatni fognak.

Arad, 1893. évi április hó 10-én.

Sarlot Domokos,

főkapitány.

M. kir. államvasutak Bpest jobbparti üzletvezetőség.

11809 | 893. sz.

207 1-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Budapest-Ferencvárosi állomásán az állomási vendéglő üzletére kötött szerződés 1893. évi augusztus hó 31-én lejárván, nevezett vendéglő üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra, azaz 1893. évi szeptember hó 1-től 1896. évi augusztus hó 31-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Budapest-Ferencváros állomásán levő vendéglő üzletének bérbevételére 11809. számhoz“ felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1893. évi április hó 20-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak Budapest jobbparti üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján térítve velény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 70 azaz hetven o. é. frt készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárában Budapesten 1893. évi április hó 19-én déli 1 óráig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tizenegy napnál nem régebb utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de csak a névértéken alul fognak számíttatni.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi) osztályban (II. emelet) vagy a győri és szombathelyi forgalmi főnökségnél a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlatot tevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon válasszhasson.

Budapest, 1893. évi márczius hó 4-én.

Az üzletvezetőség.

Meghívás

„Az Aradi Első Takarékpénztár Reszvénytársulat“
részvényeseinek

rendkívüli közgyűlésre

mely 1893 évi április hónap 16-án délelőtti 10 órakor
tartatik Aradon, a társulat szabadságtéri 21-ik számú
házának emeleti gyűléstermében

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági előterjesztés 400 darab új társulati részvény kibocsájtása iránt, az alaptőke és tartalék alap szaporítása céljából.

2. A fentebbivel összefüggőleg a társulati alapszabályok 11., 12., 13., 17. és 107-ik §§-inak módosítását célzó igazgatósági javaslat.

3. Az 1. és 2. alatt jelzettek iránti határozat hozatal.

A társulati alapszabályok 16-ik §-ának b.) pontja értelmében szavazati joggal bíró t. cz. részvényesek, valamint ezek alapszabályszerű képviselői, az ezen közgyűlésen leendő megjelenésre azzal kéretnek fel, hogy részvényeiket, vagy az ezeket igazoló köz, vagy hitelintézeti igazolványait, a képviselők ezen felül meghatalmazásaikat a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társulat főpénztárnokánál nyerendő előmer-vény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Arad, 1893 márczius 30.

238 3-3.

Az igazgatóság.